

Дарія ВІЛЬЧИНСЬКА

кандидат сільськогосподарських наук

Заклад вищої освіти "Подільський державний університет"

м. Кам'янець – Подільський, Україна

МАЙБУТНІЙ РОЗВИТОК СЕКТОРУ ВІДНОВЛЮВАНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ

Війна, розв'язана російським агресором в Україні, поглибила фінансову кризу в енергетичному секторі країни. Відсутність достатніх коштів для продовження діяльності є гострою проблемою, з якою зараз стикаються різні сектори української енергосистеми. Проте особливо болюче це позначилось на секторі відновлюваної енергетики.

До війни в Україні було прийнято низку нормативних документів та національних стратегій, які визначають майбутній напрямок розвитку відновлюваних джерел енергії в Україні протягом цього та майбутніх десятиліть.

Так, зокрема, Енергетична стратегія України до 2035 року «Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність», передбачає можливість досягнення 25% частки ВДЕ від обсягів загального первинного постачання енергії до 2035 року, оскільки відповідно до тексту Енергетичної стратегії «ВДЕ розвиватимуться найбільш динамічними темпами порівняно з іншими видами генерації».

Даний документ відображає цілі Європейського зеленого курсу та базується на принципах комплексного підходу до формування та реалізації політики у сфері енергетики, створення умов для сталого розвитку економіки України. Такі цілі досягатимуться шляхом розвитку сучасної та безпечної атомної генерації, відновлюваних джерел енергії, модернізації та автоматизації систем передачі та розподілу.

До 2032 року планується будівництво 5-7 ГВт нових сонячних та вітроелектростанцій для розширення експортної спроможності України, 30+ ГВт об'єктів з ВДЕ для виробництва відновлюваного водню та 3,5 ГВт гідроелектростанцій та насосних гідроелектростанцій. Обсяг майбутніх інвестицій у національну програму «Енергетична незалежність та зелений курс» оцінюється у 130 млрд доларів.

За даними Української вітроенергетичної асоціації, вітроенергетичний сектор України має можливість додати до сучасної встановленої потужності ще щонайменше 7 ГВт нових ВЕС до 2030 року. Це пояснюється тим, що, по-перше, станом на кінець 2021 року, 4 ГВт нових вітроенергетичних проєктів вже отримали дозволи на будівництво і більшість з них мали бути введені в експлуатацію до 2024-2026 років, а, по-друге, середня одинична потужність вітрових турбін, пропонованих до експлуатації на нових ВЕС, починаючи з 2021 року, становить 6 МВт і вище, що робить можливість досягнення даної цілі цілком реальною.

Досить високим є й потенціал з розвитку національного сектору біоенергетики і заміщення природного газу біомасою і твердими біопаливами, адже, за попередніми розрахунками, біометан може покрити 30...40% потреб ЄС у газі до 2050 року. За даними Біоенергетичної асоціації України, Україна може потенційно виробляти до 10 млрд м³ біометану на рік, переважно з аграрних відходів. До 2050 року, можна досягти загальних обсягів виробництва біогазу/біометану в країні до 6 млрд м³ на рік, з яких частина може піти на експорт.

Щодо розвитку сонячної енергетики, то за сучасних ринкових реалій в Україні і відповідно до поставлених цілей, активного розвитку набуде сектор малої сонячної генерації, а саме встановлення фотоелектричних систем на дахах будівель та в домашніх господарствах.

Усі ці позитивні рішення, прийняті чи напрацьовані під час війни, свідчать про розуміння державними органами влади важливої ролі відновлюваних джерел енергії для післявоєнної відбудови енергетичного сектору країни. Володіючи одним із найкращих потенціалів вітрової та сонячної енергії; будучи аграрною країною з нескінченими водними та біоресурсами, Україна не може дозволити собі втратити можливості побудувати стабільну, сталу і безпечну енергосистему.